

Başvuru Numarası : 2024/509
Toplantı Tarihi/Sayısı : 06.11.2024/52
Karar Numarası : 2024/1184
Başvuran : A.A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın sağlık sorununun göz önüne alınarak merdivensiz bir odaya geçirilmesi talebine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Hipertansiyon rahatsızlığının bulunduğunu,

b. 31/1/2024 tarihinde Tekirdağ Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesinde gerçekleştirilen muayenesinde hekim tarafından merdiven çıkmasının sakıncalı olduğuna dair değerlendirmede bulunulduğunu,

c. Söz konusu sağlık sorunu nedeniyle merdivensiz odaya geçirilmesi yönünde sunduğu dilekçesinin Kurum tarafından dikkate alınmadığını iddia etmekte ve merdivensiz bir odaya geçirilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın 25/12/2023 tarihli dilekçesi ile tek kişilik odaya geçmeyi talep ettiğini,

b. İdare ve Gözlem Kurulunun 8/12/2023 tarihli kararı ile talebinin reddedildiğini,

c. Başvuranın karara karşı İnfaz Hakimliğine itirazda bulunduğunu, Tekirdağ 1. İnfaz Hakimliğinin 3/1/2024 tarihli kararı ile itirazın kabulüne ve anılan kararın iptaline karar verildiğini,

ç. Söz konusu karar sonrası İdare ve Gözlem Kurulunun başvuranın talebi hakkında yeniden değerlendirmede bulunduğunu,

d. Başvuranın hipertansiyon rahatsızlığının tedavisi için düzenli olarak tansiyon ilacı (triplixam) kullandığını, ilacın içeriğindeki etken maddelerin kan basıncını düşürdüğünü ve kontrol altına aldığını, başvuranın rahatsızlığının ilaç kullanarak geçtiğini, bu nedenle başvuranın rahatsızlığından dolayı odasının değiştirilmesini gerektirecek bir zorunluluğun bulunmadığının değerlendirildiğini,

e. Buna ek olarak, Kurumun niteliği dolayısıyla tek kişilik odada barındırılması gereken çok sayıda mahpusun bulunduğunu dolayısıyla tek kişilik odaların dolu olduğunu,

f. İdare ve Gözlem Kurulunun yer verilen gerekçeleri göz önüne alarak 12/1/2024 tarihli kararı ile başvuranın talebini reddettiğini,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

g. Başvuranın karara karşı İnfaz Hakimliğine itirazda bulunduğunu, Tekirdağ 1. İnfaz Hakimliğinin 24/1/2024 tarihli kararı ile itirazı reddettiğini, başvuranın bu karara karşı Tekirdağ 1. Ağır Ceza Mahkemesine başvurduğunu, Tekirdağ 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 7/2/2024 tarihli kararı ile başvuruyu reddettiğini belirtmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından kanuni süresi içinde yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

6. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz..."

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; *"Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"* Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

8. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği belirtilmiştir. Ayrıca mezkûr maddenin dördüncü fıkrasında, yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararlarının ve Anayasa'nın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemlerin başvuru konusu olamayacağı belirtilmiştir.

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesi şöyledir:

"Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, ... yönlerinden incelenir."

11. Mezkûr Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir:

"Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

12. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımı teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara"

ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektedir.

14. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

15. Başvuran, hipertansiyon rahatsızlığının bulunduğunu, sevk edildiği hastanede gerçekleştirilen muayenesinde hekim tarafından merdiven çıkmasının sakıncalı olduğu değerlendirilmesinde bulunulduğu, bu nedenle merdiveni olmayan bir odaya geçirilmesini talep ettiğini ancak Kurum İdaresi tarafından talebinin dikkate alınmadığını iddia etmektedir.

16. Muhatap Kurumun cevabi yazısı ve ekleri incelendiğinde; başvuranın talebinin İdare ve Gözlem Kurulunun 8/12/2023 tarihli kararı ile reddedildiğini, başvuranın karara karşı İnfaz Hâkimliğine itirazda bulunduğunu, Tekirdağ 1. İnfaz Hâkimliğinin 3/1/2024 tarihli kararı ile itirazın kabulüne ve anılan kararın iptaline karar verildiği tespit edilmiştir.

17. Bununla birlikte, karar sonrası İdare ve Gözlem Kurulunun yeniden toplandığını, başvuranın hipertansiyon rahatsızlığının tedavisi için düzenli olarak tansiyon ilacı (Triplixam) kullandığını, ilacın içeriğindeki etken maddelerin kan basıncını düşürdüğü ve kontrol altına aldığını, başvuranın rahatsızlığının ilaç kullanılarak tedavi edilebildiği, Kurumun niteliği dolayısıyla tek kişilik odada barındırılması gereken çok sayıda mahpusun bulunduğu ve bu nedenle tek kişilik odaların dolu olduğu gerekçeleriyle başvuranın rahatsızlığından dolayı odasının değiştirilmesini gerektirecek bir zorunluluğun bulunmadığı değerlendirilmesiyse başvuranın talebinin 12/1/2024 tarihli ve 2024/... sayılı karar ile tekrar reddedildiğini, başvuranın söz konusu karara karşı İnfaz Hâkimliğine itirazda bulunduğunu, Tekirdağ 1. İnfaz Hâkimliğinin 24/1/2024 tarihli ve 2024/... sayılı kararı ile itirazı reddettiğini, başvuranın bu karara karşı Tekirdağ 1. Ağır Ceza Mahkemesine başvurduğunu, Tekirdağ 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 7/2/2024 tarihli ve 2024/... D. İş sayılı kararı ile başvuruyu reddettiğini belirtmektedir.

18. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasında hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere emir ve talimat veremeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

19. Buna ek olarak, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmediği hükme

bağlanmıştır.

20. Bu kapsamda, başvuruda yer alan talebin, yargıya intikal ettiği ve talebe ilişkin nihai yargı kararının verildiğinin anlaşılması sebebiyle; 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi, 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ve 67'nci maddesi uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

6/11/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmailAYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye